

SOCKENBLADET

Frinnaryds Hembygdsförening Årgång 43 2021

TACK FÖR MIG säger Hans-Åke **VINTERGÅRDEN** sadlar om
SYSKONPAREN i Bänarps Torp **VILDA UNGAR** på Dagstorp
BARNFAMILJER som trivs **BLOMMIGA TIDER** i Frinnaryd
HANS-ÅKE blev avtackad **VÄGGARNA BERÄTTAR** i Isaryd
BLOMSTRANDE FÖRETAG för 85 år sedan **ARNE** - en pigg profil

Frinnaryds Hembygdsförening

Medlemsavgiften per år är 50:-/person eller 150:- för en familj. Du kan betala via bankgiro 5644-6347 eller till Birgitta Kellner, tel 0703 - 82 03 54.

I medlemsavgiften ingår prenumerationen på sockenbladet. Vi hälsar såväl gamla som nya medlemmar välkomna i vår förening.

Henry Sjöstrands böcker om Frinnaryds socken kan köpas genom Hembygdsföreningen.

Hembygdsboken, 50:- (OBS!),

Nordsmåländska bilder, 134:-

Lösnummerpris för Sockenbladet är 50:-

Aktiviteter 2021

Tisdag 9/3 19.00
Årsmöte i Hembygdsgården.
Föreningen bjuder på kaffe.

Torsdag 15/4 17.00
Vårröjning av Hembygdsparken och styrelsemöte. Servering.

Tisdag 20/4 09.00
Arbetsdag Servering.

Torsdag 6/5 17.00
Fagning i Majmålen

Lördag 15/5 10.00
Torpvandring i Sunhult och Samling vid parkeringen vid Frinnaryds kyrka. Tag med kaffekorg.

Torsdag den 3/6 18.00
Kyrkogårdsvandring
Tag med kaffekorg

Lördag 3/7 08.00-10.00
Loppmarknad i Hembygdsgården
Servering.

Torsdag 22/7 17.00
Slätter i Majmålen. Ta med kaffekorg och lämpliga redskap.
Föreningen bjuder på ostkaka.

Söndag 16/8 11.00
Logmöte i Hembygdsgården
Kyrkan ansvarar. Tag med kaffekorg.

Torsdag 16/9 19.00
Filmkväll i Hembygdsgården. Servering.

Fredag 22/10 07.00
Yste Servering.

Onsdag 10/11 19.00
Braskväll i Hembygdsgården. Lennart Andersson visar filmen "Djur och natur i Smålands skogar".. Servering.

Lördag 11/12 14.00
Julmarknad i Hembygdsgården
Ostauktion kl. 15.00. Servering.

Hembygdsgården Sockenbladet

ISSN 1651-1468

Hembygdsgården i Sunhultsbrunn hyrs ut för mindre sammankomster. Hyran av storstuga och kök 200:-
Hyra av storstuga, kök ock kyrksal 300:-
Samlingarna visas efter önskemål.
Kontakta Magnus Ljunggren
tel. 070 - 552 12 56

Frinnaryds Sockenblad utkommer en gång per år. Vi hoppas det blir en angenäm läsning.
Sockenbladets redaktionskommitté: Birgitta Kellner, George Sunbring, Gunnar Pettersson samt Staffan Hellgren. Vi tar gärna emot tips och idéer beträffande innehållet i Sockenbladet.
Omslagsbilden: Den gamla bysmedjan i Bänarp.
Foto Staffan Hellgren.

Frinnaryds hembygdsförening:
Styrelse: Ordförande: Vakant, vice ordförande: Magnus Ljunggren, sekreterare: Bo Hörlenius, kassör: Birgitta Kellner, ledamöter: Tobias

Andersson, Mikael Gripe, Kerstin Karlsson, Zandra Rydén, Tomas Axelsson, Agneta Klingvall Simonsen och Harald Runnestad.

Org.nr. 826500-5275
Bankgiro 5644-6347
info@frinnarydshembygd.se
www.hembygd.se/frinnaryd

PERSONUPPGIFTER FRINNARYDS SOCKEN 2020

FÖDDA

Elsa Krynski-Fransson	Sunhult	2020-01-30
Vera Helligren	Sunhult	2020-04-15
Filip Lawicki	Sunhult	2020-04-27
Molly Rydestrand	Frinnaryd	2020-02-18
Sixten Lax	Frinnaryd	2020-02-26
Ronja Hederström Olsson	Frinnaryd	2020-05-29
Hedda Rösberg	Frinnaryd	2020-10-14
Saga Eriksson	Frinnaryd	2020-11-19
Natanael Hyltbring	Frinnaryd	2020-12-20

AVLIDNA

Arne Bondeson	Frinnaryd	1929-10-23	2020-02-18
Imjor Bäckman	Frinnaryd	1923-07-01	2020-02-25
Vera Sunbring	Sunhult	1924-01-15	2020-04-27
Jan Kjellström	Frinnaryd	1943-06-17	2020-08-09
Ove Dacke	Sunhult	1940-08-16	2020-08-12
Bojan Lifström	Frinnaryd	1946-02-10	2020-09-05
Fritz Orre	Sunhult	1936-12-08	2020-09-25
Henry Johansson	Sunhult	1933-04-26	2020-11-10
Lars Rosell	Tranås	1930-06-08	2020-12-10

Socknen folkmängd uppgick 20-12-31 till
721 personer en ökning med 23 personer sedan
förra årsskiftet.

	Kvinnor	Män	Totalt
Frinnaryds tätort	106	131	237
Sunhults tätort	143	156	299
Frinnaryds glesbygd	43	53	96
Sunhults glesbygd	45	44	89
Totalt	337	384	721

VÄLKOMNA PÅ 11-KAFFE I FRINNARYDS HEMBYGDSGÅRD I SUNHULTSBRUNN

Tisdagar jämna veckor

Kyrkan och Hembygdsföreningen

ÅRSMÖTE

Vi kallar härmed till årsmöte
i Hembygdsgården

Tisdagen
den 9/3 kl. 19.00

Servering
VÄLKOMNA!!
Styrelsen

KYRKOGRÅRDSVANDRING 2021

Frinnaryds kyrkogård
Torsdagen den 3 juni kl. 18.00
VÄLKOMNA!!

11-KAFFE I BYGDEGÅRDEN I FRINNARYD

Varje fredag kl 11.00

LOPPISGREJOR?

Ring Lars-Åke Davidsson
tel. 070-533 15 92

Frinnaryds Hembygdsförening

TORPVANDRING

Lördagen den 15 maj kl. 10.00
Samling vid Frinnaryds kyrka

CORONA INFORMATION

Riksdagen har fattat beslut om en tillfällig pandemilag för att förhindra smittspridning av covid-19. Lagen trädde i kraft 10 januari och medför strikta begränsningar för möten och aktiviteter. Detta kan påverka våra planerade aktiviteter. Eventuella ändringar anslås på hemsidan: www.hembygd.se/frinnaryd.

Tack för mig!

Hans-Åke Björklund.
Foto: Staffan Hellgren

Mitt intresse för hembygdsfrågor började runt 2000 då jag började besöka årsmötena och blev medlem i Frinnaryds Hembygdsförening.

Efter några år blev jag invald i valberedningen och 2007 blev jag tillfrågad om att bli medlem i styrelsen. Under Elisabeth Ganeståls enastående mångåriga ledning fick jag insyn i hur hembygdsarbetet fungerar i en stor

förening. Det kändes därför inte omöjligt att efterträda henne 2014 när jag blev erbjuden ordförandeposten. Så började en period med många intressanta aktiviteter.

Torpvandringar hade förekommit tidigare men återupptogs 2016. Det fanns ett material framtaget av Henry Sjöstrand som också ledde den första vandringen i Örsås och Östenstorp. Henry bearbetade underlagen och gav ut en bok, samma som sedan kunde användas varje år då vi besökte nya platser och berättade om vilka som bott där.

Kyrkogårdsvandringar hade också ägt rum tidigare men återupptogs 2013. Det krävdes mer av förarbete. Första året stannade vi endast vid de gravar jag fått fram info om eller där jag kände till de avlidna. På senare tid har vi gått över ett område på kyrkogården varje år och när jag fått fram underlaget har jag stämt av med Henry Sjöstrand som känner många tidigare frinnarydsbor.

Det som jag också tyckt vara intressant har varit ystet och att tidigt på morgonen få fart på elden och värma vatten tillsammans med Kenneth Lood och hela det gäng av intresserade som bevarar denna gamla tradition. Jag beundrar det arbete som de nedlagt för att få fram 20 - 25 ostar och därefter med varsam hand hantera lagringen i olika hem inför årets sista höjdpunkt med julmarknad och inte minst ostauktionen med auktionisten Kenneth Lood.

Yste i Hembygdsgården 2018.

Foto: Staffan Hellgren

Ett eget avtryck i föreningen har jag kunnat skapa då vi tog beslut att ta ansvar för den originelle evangelisten Emil Malms gravsten som i samråd med nyligen avlidne sonsonen Rolf Malm nu kan beskådas i slänten upp mot logen i hembygdsparken.

Måste avsluta med att tacka för ett gott samarbete med intresserade styrelseledamöter som engagerat sig inte bara i frågor runt bordet utan också i praktiska insatser för att hålla hembygdsgården i bästa skick eller för att samla material till den stora loppmarknaden varje sommar. Speciellt saknar jag Gert Karlssons muntrationer.

Mitt uppdrag upphör nu genom avflyttning från hembygden i Frinnaryd till en ny hembygd i Habo.

/Hans-Åke Björklund

Vandring gav en historisk tillbakablick

FRINNARYD

En kyrkogårdsvandring anordnades i helgen i Frinnaryd. Visningen ses som ett sätt att förbyggs historia vidare.

Genom att vi lär oss vad det är för människor som ligger begravda här, och vad de gjorde för byn när de levde, får fler tillgång till vår gemensamma historia, sa Elisabeth Ganestål, som är ordförande i Frinnaryds hembygdsförening.

Lördagens kyrkogårdsvandring var den första i hembygdsföreningens regi.

Det var ett önskemål som också upp från medlemmar, sa vice ordförande Hans Åke Björklund.

Inför ett 20-tal personer berättade han om människor som ligger begravda på kyrkogården, men också om bibelord och texter som står skrivna på några av gravstenarna.

Ändrade utseende

Kyrkan i Frinnaryd hade tidigare ett annat utseende.

Hans-Åke Björklund berättar bland annat om den tidigare prästen Fredrik Hultner, som ligger begravd här på Frinnaryds kyrkogård.

BILD: JENNY HENNINGSSON

bakom förändringen var Fredrik Hultner, som under flera år verkade som prost i Frinnaryd.

Många minnen

År 1881 fick Fredrik fullmakt att...

Frinnaryd väckte många minnen till liv och åsörarna blidrog med egna berättelser om personer som på olika sätt har berytt mycket för bygden. Vandringen, som skedde i vackert...

Vintergården blir HVB-hem

Beatrice Stensson, som tidigare arbetade på Oasen i Aneby, har i många år funderat på att på något sätt arbeta för ungdomar. Intresset för Brunnsgården och möjligheten att skapa något där tog fart för ett par år sedan.

Beatrice och Daniel Stensson tillsammans med Eva och Marcus Klangbeck hade tankar på att göra om Brunnsgården till Vintergårdens HVB-hem, ett hem för vård eller boende, som skulle vara det familjära för ungdomar som behöver stöd.

– Daniel och jag är ju familjehem sedan 2015, berättar Beatrice. Vi har tre ungdomar placerade hemma, idag. Vi har sett behovet.

– Det finns ett jättebehov, flikar Eva in. Det finns ju inte så många familjehem. Vi vill skapa något som är lite mindre. Inte det där storskaliga.

När sedan ryktet gick att Brunnsgården skulle säljas blev möjligheterna plötsligt mera påtagliga. Drömmar och tankar blev plötsligt till möjligheter. Aneby kommun kontaktades, för att sondera terrängen.

Stiftelsen Nordia, som har ägt och drivit Brunnsgården som ett behandlingshem för missbrukare sedan mitten av åttio-talet, gick i konkurs. Brunnsgården skulle verkligen säljas, och köpare blev fastighetsbolaget MRT i Nässjö. Kontakt togs med MRT, som aldrig hade tänkt starta någon egen verksamhet, utan såg Brunnsgården som en investering och ett försäljningsobjekt. De gillade tankarna på ett HVB-hem på Brunnsgården. Vintergårdens HVB AB startades och hyrköper nu Brunnsgården. Om ett antal år skall gården lösas ut, om allt går enligt planerna. Faktiskt en väldigt bra lösning för det nystartade bolaget Vintergården HVB.

Tillträde på papperet blev det i mitten av oktober och då påbörjades upprustningen av de nerslitna lokalerna, som bokstavligt talat hade lämnats vind för våg. Personalen hade bara rest sig, gått ut och lämnat allt efter sig: 850 m², 3 våningar plus vind och källare, med möbler, kläder, papper och mängder av annat som måste sorteras och kanske slängas. I

källaren har ett helt gym med utrustning lämnats kvar, men det blir säkert, efter litet arbete, ett fint aktivitetstillskott för ungdomarna som skall bo här.

– Ambitionen är inte att alltid ha 8 barn utan att de barn som vi tar emot skall få bästa möjliga stöd och hjälp, säger Eva. Det skall var lugnt, harmoniskt och tryggt. Så antalet beror på hur gruppen fungerar.

Det finns redan flera HVB-hem runt om på höglandet, ändå finns ingen oro för konkurrens.

– Nej, det finns inte tillräckligt många familjehem, fortsätter Eva. Vintergården skall vara ett alternativ till de familjehem som finns. Ett familjärt HVB-hem för ungdomar i åldern 10-15 år. De skall bo här under en tid i väntan på att det ordnar sig i familjen eller att de får ett hem, en familj, att flytta till!

Just nu är det renovering som gäller. Av den stora huvudbyggnadens tre våningar har drygt en och en halv renoverats hittills. Det tar tid och kostar pengar. Förhoppningen är att ha allt klart och kunna starta verksamheten lagom till sommaren. Ansökan för 8 platser ligger hos IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg) sedan ett par månader tillbaka. Byråkrattens kvarnar mal långsamt men kanske att ett beslut kan tas i maj, juni.

Många idéer om ytterligare verksamhet, som kan hjälpa till och stärka ekonomin, finns. Flera av de övriga byggnaderna har lägenheter som kanske kan hyras ut. Kanske Bed & Breakfast. Intresse finns också att hyra badpaviljongen. Och så finns ju brunnarna kvar. Kanske blir det möjligt att dricka brunn igen så småningom.

Det skall bli spännande att följa det här gängets äventyr på Vintergården och vi håller tummarna för ett snart tillstånd från IVO.

/Staffan Hellgren, text och foto

Marcus, Eva, Beatrice och Daniel.

Syskonparen i torpen i Bänarp

Örsås

Josefs och Elins gård

Gustavas

Josefs snickarbod

Den lilla smedjan

Det första torpet längs vägen. Gustavas

Gustavs och Lisas Lagård. där de alltid hade två kor som mjölkade.

Den lilla smedjan ute till vänster, i betet, längs vägen till Bänarp har länge väckt min nyfikenhet. Låg det en liten bysmedja där? Vem var smeden i så fall? Och vem kan berätta?

En som jag anade kunde ha lite kunskap var Janne i Örsås. Jag passade på att fråga när han åkte förbi hemma, med sin traktor. - Jo, några minuter har jag väl, sa Janne.

45 minuter senare hade jag fått en hel berättelse, inte bara om bysmedjan, utan om båda syskonparen som bodde i torpen längs vägen till Bänarp.

Iden första lilla gården, på vägen till Bänarp, bodde syskonen Gustav, Lisa och Märta Andersson, syskon i en syskonskara på 6-7 st. I folkmun har torpet kommit att kallas Gustavas. Gustav och Lisa flyttade till torpet från Linderås 1946.

Märta var husa och bodde länge hos tre ungar i Bredestad men när Lisa fick fallandesjuka (epilepsi) på gamla dagar fick hon flytta hem och hjälpa till där. Hon tyckte inte om det men, 1961 flyttade hon hem. Så bodde de tre i det första torpet. De tre i syskonskaran som var ogifta.

Gustav drev lantbruket till 1966. Han hade alltid två kor som mjölkade, men det var Lisa som mjölkade, han mjölkade aldrig själv.

Och Lisa mjölkade inte korna i ladugården. Hon gick ut i hagen med sin mjölkpall och sa till en ko och då stannade kon bara, och Lisa gick intill och mjölkade. Men när Lisa blev sjuk tvingades Gustav till slut mjölka själv under några år.

1966 slutade de med lantbruket. Örsås lagård hade rasat den vintern och en ny byggdes. Kor måste slaktas och nya ställas in i den nya lagården. När slaktbilen kom, då kom Gustav med den ena av sina två kor. Den andra hade Rune i Östenstorp köpt.

En dag kom Gustav farande på cykeln och bankade på dörren i Örsås. Han var alldeles förskräckt och ville att Gunnar skulle komma, det var anfall därborta. De cyklade bort till torpet där de hjälpte Lisa som hade fått ett epileptiskt anfall. Det fanns ju ingen telefon så det gick inte att ringa efter hjälp.

Telefon behövde dras fram och det blev tjafs om att Bänarp inte ville släppa till mark. Men Gunnar i Örsås sa att ledningen kunde dras gratis över Örsås mark bara det gick fort, och så blev det. Så i slutet av femtiotalet fick det första torpet på Bänarpavägen telefon.

Bara utedass var det ju också, i torpet. Långt borta i ladugårdsgaveln. Men för Lisas skull ordnades hydrofor och rinnande vatten i torpets finfarstu. Genom ett kommunalt lån kunde förstuvkisten så småningom byggas ut och gerum för både badkar och toalett.

Gustav var ungarnas favorit. Han var väldigt snäll. Han var borta och jobbade på dagarna och hade sin gård samtidigt. På gamla dar jobbade han på Harald Zethsons såg där han var svalla-buntare. 6 meters svalla lades i ett fack som man drog spännband om och sedan kapade på mitten. Fyrkantiga paket blev det, som var tre meter långa. Förmodligen såldes de som ved.

Gustav hade en blå Huskvarna motorcykel och en cykel med en krok för en väldigt fin cykelkärra. Han körde bud med sin cykelkärra. Vid järnvägsstationen i Frinnaryd kunde man köpa hönsfoder och det mesta som man kunde ha i en säck. Engkvist i Munkakvarn skötte om försäljningen. Det var öppet under några timmar en eller två dagar i veckan. Folk kom och hämtade.

– Då kunde man se Gustav komma

åkande med en säck på sin cykelkärra... ett sånt ekipage var en dröm när man var liten grabb, berättar Janne.

Janne vet att Gustav skaffade bil på äldre dar, en Austin, men om han hade körkort är mera osäkert...

Han har ett minne om Gustavs Austintin. Det var ett helt gäng gubbar som byggde om Åbron i Frinnaryd. De jobbade på Haralds såg och tyckte det var förskräckligt långt att åka över Gripenberg till Frinnaryd. Så de lyckades få Gustav att ställa sin bil på andra sidan Åbron, men de körde de inte runt med den utan mätte och konstaterade att det borde gå att skjuta bilen över bron till andra sidan. Sagt och gjort. Gustav satt i och Lennart kyrkvaktmästare och de andra sköt på. De fick över bilen på andra sidan. Sedan åkte de med Lennart kyrkvaktmästares Volkswagen till bron, promenerade över och åkte i Gustavs bil till sågen. under de veckor det var mycket jobb på sågen.

Efter sin Austin hade Gustav flera Volkswagen, han handlade med Hullaryds bilverkstad. Han som hade den då kom från Hulan och kallades Hejsansvejsan.

Gustavs sista bil var en Volvo 142. När det var 15 grader kallt gick han ner

till lagården och kollade om bilen gick ista', och det gjorde den ju. Men nästa gång några dagar senare, när han skulle åka och handla, startade den inte. Batteriet tog slut när han kollade några dagar tidigare - han körde ju så sällan. Det förstod Gustav aldrig. – Han gick ju ista för några dar sedan ...

Gustav var glad i barn. I hans knä fick man sitta och prata vid lunchen när alla andra var utarbetade efter att ha hässjat hö hela förmiddagen. Gustav hade en stjärna tatuerad på ena armen, det hade man ju aldrig sett. Han hade gjort den i det militära men ville inte berättade vad det var. – Man gjorde så mycket dumt förr blev hans svar.

Han var en hejare på att härma göken om man bad honom snällt. Men man måste be tre gånger.

Åker du förbi Gustavas kommer du till ytterligare ett litet torp. Där till vänster, en bit ut i betet ligger den lilla smedjan. Smeden hette Josef Gustafssons. Syskonen Josef och Elin bodde i det lilla torpet längst bort på vägen till Bänarp. De flyttade dit från Mellangården i Östenstorp, det som nu kallas Mellergården, våren 1923.

Janne kommer ihåg Josef och Elin. Han berättar att de var två av syskonen

Det andra torpet, där Josef och Elin bodde.

I sin lagård hade Josef och Elin två kor och en häst.

i en större syskonskara. Troligen var Josefs lilla gård ena halvan av en större gård där den andra halvan kan ha varit det första torpet, det som i folkmun kallas Gustavas.

Josef var både snickare och smed. Snickeriet fanns i den lilla byggnaden precis vid vägen mitt emot torpet och smedjan, ja den låg ju en bit ut i betet. Antagligen för att minska risken för en eldsvåda. Josef var en duktig hantverkare som lagade allt från räfsor till fönsterbågar

– Om ett räfseskaft gick sönder gick man till Josef som gjorde en ny räfsa med pinnar och allt, berättar Janne.
– Pinnarna gjorde han av syren.

Josef och Elin var också de bönder. De hade en häst och tre kor, vill Janne minnas. Han kommer ihåg att Josef när han skulle plöja gick till Axel i Östtorpahemmet och lånade Axels häst så att han kunde plöja med två. Axel lånade i sin tur Josefs häst när han skulle plöja. Så kunde båda plöja med två hästar. Josefs lagård står än idag orörd invändigt med små bås och spiltor.

Josef slutade som lantbrukare någon gång i början av 40-talet. Då arrenderades gården först av Jannes farfar Albert och sedan av pappa Gunnar, så Janne och hans syskon sprang bort till Josef och Elin som barn.

– Vi trodde alltid att Josef och Elin var ett par - men så var det ju inte.

Örsås arrenderade Josefs lilla lantbruk fram till 1960, då torp och mark köptes av Göransson i Bänarp.

När Josef och Elin sålde sin lilla gård köpte de det röda huset som ligger efter Bydegården i Frinnaryd.

Josefs gamla smedja ute i Bänarps betet, står fortfarande kvar, men åren har gått hårt åt den.

Bälgen, har funnit en nytt hem hos Gabriel Moberg. Bilden tog Gabriel i Josefs smedja innan den bälgen flyttades. I Smedjan var den placerad hitom härden som man ser resterna av till vänster på bilden ovan.

Josefs städ, som kom tillbaka hem till Mellangården i Östenstorp.

Janne berättar att de flyttade ner till Frinnaryd på hösten. När pappa Gunnar skulle köra ner ett stort vedlass ville Janne följa med.

– Men det var så hemskt kallt så ”de slängde av mig hemma”. Janne blev ledsen som inte fick åka med, men på lasset låg en nygjord mjölkpall som Josef hade snickrat.

– Här får du mjölkapallen, sa Josef och gav den till mig, då blev jag stolt och glad, nu hade jag ju en egen mjölkapall, berättar Janne.

– När Pappa åkte med kvarnlass till Munkakvarn med hästarna, brukade min syster Berit och jag få åka med. Då hoppade vi av hos Josef och Elin i Frinnaryd. Där fick vi sockerdricka. Det fick vi inte hemma. Då delade de gamle och vi på en flaska som Josef gick efter i källaren. Det brukade ta ungefär en dryg timme innan pappa kom tillbaka från kvarnen och hämtade upp oss.

Josef fortsatte att snickra sedan de flyttat och kunde laga till exempel en trasig köpphäst eller någon annan lek-sak som gått sönder.

Rune har berättat att han köpte gamla släggor och verktyg och förmodligen Josefs gamla städ, när Josef hade en li-

ten auktion innan de flyttade. Rune brukade skoja om att Josef tyckte de skulle köpa hans sågar och filar för de var så välanvända att de gick särskilt lätt. Så hamnade Josefs gamla städ hos Rune i Östenstorp och småningom i Melkergården.

Historiens vingslag gör sig påmind när det slår mig att jag själv har riktat skorna till mina hästar på stället som en gång stod i Josefs smedja i Bänarp. Och att Josef kanske hade det med sig när han flyttade till Bänarp från Melkergården för snart hundra år sedan. Det är väl det som kallas proveniens i antikvärlden. Och lite märkligt är det väl att Torpen vid Bänarpavägen beboddes av två syskonpar.

– Det fanns ytterligare ett torp som låg i betet på vänstersidan innan Bänarp, men av det finns inget kvar. På den tiden var den stora åkern på högersidan om vägen delad i fyra delar, en del till första torpet, en del till det andra och två delar till gården Bänarp, slutar Janne sin berättelse.

Tack för en trevlig pratstund!

/Staffan Hellgren, text och foto

Vi är ett av Sveriges ledande el-, mekanik- och energiföretag med bred kompetens och kunnig personal.

Låt oss bli din kompletta partner!

El - data - fiber - larm - lantbruk

KONTAKTA OSS PÅ
TFN 0140-190 95 ELLER
0380-413 00 FÖR MER
INFORMATION

elajo

TVÄTTCENTER

I FRINNARYD AB TUFF-Duken

VI TVÄTTAR ALLT ÅT ALLA - PRIVATPERSONER - INDUSTRI - SERVICE
TEL 0140-20100 - FAX 0140-20303 - WWW.TVATTCENTER.SE

SUNHULTS GÄSTGIVERI

Hotell Restaurang

Bygatan 16, Sunhultsbrunn
Tel. 0140-211 00, 070-324 14 30

ÖPPETTIDER

VINTER: Månd-Tisd Stängt, Onsd-Sönd. 10.00-20.00

SOMMARTID: Öppet alla dagar.

— Vi tar även beställningar —

www.sunhultsgastgiveri.se

/OPTIMERA/

DIN BYGGHANDEL i ANEBY

Tel 0380-584 600

www.optimera.se

Öppet: Månd - Fred 6.30-17.00. Lörd 9.00-13.00

ALLT INOM BYGG & TRÄDGÅRD

AGA - GAS - PRIMA GAZ GASOL

Br. Hyltbrings
Ägg

Hyltan, Aneby | 070-207 66 79

Länsförsäkringar
Fastighetsförmedling

Aneby: 0380-453 00 / Eksjö: 0381-100 10

Vi hjälper dig med din **bostadsaffär**

Blommiga tider i Frinnaryd

Malin är Eksjötjejen som träffade Sunhultskillen Philip och flyttade till Frinnaryd. För 9 år sedan köpte de sitt hus och våren 2020 öppnade Malin sin butik "Blommigatider".

Malin är utbildad konditor och har arbetat på Thimons café i Eksjö. Hon har också jobbat med olika städjobb och inom barnomsorgen. Sedan blev hon intresserad av floristryrket och bestämde sig för att gå en floristutbildning.

Innan Malin började sin utbildning ville hon ha praktisk kunskap, "lite mer kött på benen". Den fick hon bland annat på Ljungs Handelsträdgård i Tranås.

Sedan blev det utbildningsakademien i Stockholm som fick stå för utbildningen. Det var en intensiv utbildning som var förlagd till helger, berättar Malin. – Där fick jag lära mig hur man binder och skapar buketter både för begravning och bröllop.

Efter skolan fick Malin arbete hos Elin på Växthuset i Aneby. Hennes första dag där blev på Alla Hjärtans Dag. – Ett riktigt elddop första dagen på jobbet. Då var det perfekt att

ha utbildningen i att binda buketter i ryggen. Det Malin brinner mest för är just att binda och arrangera buketter. Utbildning är bra men inte allt – man måste också ha stor känsla och fantasi, både vad gäller färg och form. Vi som har sett hur Malins arbetar ser att hon har den gåvan också.

Malin tycker om att skapa och använda sin fantasi – konditorjobbet handlade mycket om att skapa också så steget till skapande florist var inte så långt. Malin skapar för det ändamål kunden önskar.

Hur kom det sig att det blev "Blommigatider" i Frinnaryd – en liten butik i gårdshuset?

– Det har alltid varit min dröm, sedan jag var liten, att ha en egen blomsterbutik. – När vi köpte huset såg jag potentialen med den här byggnaden, säger Malin och ser sig om i sin butik.

Den ligger i det lilla gårdshuset som troligen har varit ett bykhus en gång i tiden. Malins och Philips böningshus är byggt 1932 men Malin är inte säker på när gårdshuset byggdes. Det är nog troligt att det är äldre. Inne

i det som nu är butiken finns en gammal skorsten och förmodligen har där en gång funnits ett bykkärl som kunde värmas upp.

Nu har tvätt fått ge utrymme för en liten, bokstavligt talat blomstrande, butik istället. Malin tycker det är kul att satsa på bygden som hon tycker avfolkas mer och mer, den nästan försvinner, säger hon, och därför vill jag gå åt andra hållet istället och satsa här.

– Samtidigt som jag jobbade på Växthuset, frilansade jag, berättar Malin. Det blev mest bröllop och lite begravningsjobb. Så, i april 2020 slutade hon på Växthuset och hennes egen butik – Blommiga Tider – öppnade i Frinnaryd.

Med hjälp av Philip och pappa Hans har en liten, trivsamt, butik skapats i det som en gång var ett bykhus.

– Bemötandet från samhället och ortsborna har varit positivt, det är jätteroligt, berättar Malin. Hon har redan fått ett antal stamkunder, återkommande ansikten i butiken, och det är ju bra.

– Jag vill göra det smidigt för dem som bor här i Frinnaryd, säger Malin.

Det är därför jag erbjuder möjligheten med blommor utanför butiken, som man kan handla även när butiken är stängd.

När vi träffas i september berättar Malin att hon och Filip har planer på att utveckla butiken lite. Tanken är att ett av förrådsutrymmena skall få ge butiken litet mer plats. Kanske, kanske, för att litet fik, där man kan få en kopp kaffe med någonting till. Malin har många kunder som kommer litet längre ifrån, bl.a. Eksjö. En fikautflykt till Blommiga Tider i Frinnyrd kan säkert vara lockande. Och bara några veckor efter vårt möte hade arbetet redan påbörjats. Butiksentrén har nu fått ett tak.

I höstas stängdes butiken några månader. Då fick nämligen familjen tillökning. Kanske kom en framtida floristlärling hos mamma Malin, till världen. Framme i april, när säsongen börjar igen, blir det förmodligen grand opening med ettårsjubileum och invigning av den nya, större, butiken.

Vi önskar Malin lycka till. Ytterligare en av bygdens ungdomar som har vågat och tagit steget att starta en egen rörelse.

/Staffan Hellgren, text och foto

friends of mine
countryline

gränna • sweden

Brahegatan 39, Gränna www.countryline.se

Välkommen till

Krukmakare

Laila Bülow-Mattsson

**Blå Pumpen
Hantverk**

Storgatan 49, 573 32 Tranås
Tel. 070 - 225 03 83

Facebook: Blå Pumpen Laila Bülow Mattsson
Instagram: blå_pumpen

Gårdebo Skog

www.gardeboved.se

martin.lindstrom1@outlook.com

Brasved - Pannved

Från 25 till 60 cm
Transport ordnad

070 246 66 70

**Blomsterbutik
i Frinnaryd
med noga utvalt
sortiment.**

**Erbjuder
självbetjäning
utanför butiken
dygnet runt**

Mer information finns på facebook/instagram: Blommigatider
Tel. 073-083 33 77 Malinrosberg@hotmail.com

ISARYD'S

Entreprenad & Lantbruk AB

Tel: 070 2431344

jonas@isaryds.se

AB Gösta Cederqvist

Industrigatan 17, ANEBY

Tel: 0380-406 17 • www.cederqvists.se

 Husqvarna

colorama

COLORAMA ANEBY, KÖPMANGATAN 7, TELEFON 0380- 400 56
SVENS FÄRGHALL AB WWW.COLORAMA.SE

LinderåsLantTeknik

Smålandsvägen 6 573 97 TRANÅS Tel. 0140-500 37
E-post: Info@lantteknik.se Hemsida: lantteknik.se

 BroKonsult AB

Projektering väg, bro och markarbeten
Jan-Olof Göransson, Slättergatan 12 573 38 Tranås
Tel. 0707-48 59 96 / 0140-159 96

ICA Supermarket

ÖPPETTIDER
ALLA DAGAR
08.00-21.00

ANEBY
Tel. 0380-400 11, 415 10

Bergfoths Grafiska AB

Hos oss kan du beställa det mesta inom tryck!

Visitkort • Brevpapper • Kuvert • Affischer
Broschyrer • Roll-Ups • Vepor • Banderoller
Bilreklam • Skyltar m.m

Tel 0380-418 00
www.bergfoths.se • info@bergfoths.se

Reparation och Service av alla bilmärken
Ordnar ombesiktning vid reparation av 2:or

JLŠ

Mek & Service

0140-14884

Mekonomen
Bilverkstad

johan@jlmek.se
www.jlmek.se

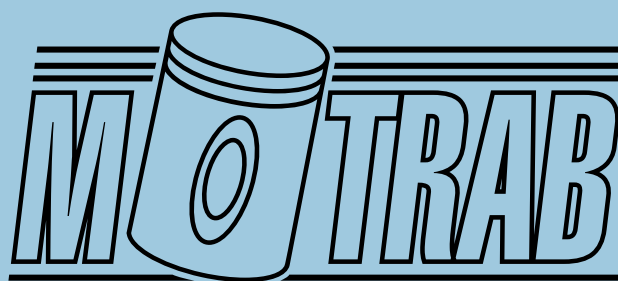
AGGE & OSKARS RÖR

Oskar 076- 774 15 17 • Agge 076-774 15 11

Allt inom VVS • Rörmokare i tredje generation

Vi utför

- Reparationer av dieselpumpar och spridare.
- Svarvning, fräsning, slipning mm.
- Hel- eller delrenoveringar av motorer.
- Försäljning av motorer, topplock, pumpar, filter och reservdelar.
- Vi har servicebil för fältarbeten.

Vi utför renovering av Dieselpumpar & Motorer • 0380-41992

MOTRAB Solrosvägen 5, 578 74 Frinnaryd
Henrik@motrab.se Calle@motrab.se
www.motrab.se

Aneby Wild Kids i Sunhultsbrunn

Det började med att Byalaget funderade över hur man kunde aktivera ungdomarna i samhället. Det var Beatrice Stensson som kom med idén om någon slags kamp. En slags tävling, och man skulle bo ute.

– Jag kom att tänka på Wild Kids, som går på TV, så kunde vi göra, berättar Beatrice. Vi började spåna idéer och om det kanske skulle gå att göra något liknande.

Och Wild Kids blev det. Första året, 2019, hölls lägret vid Bystugan i Sunhult. En lagtävling med två lag som tävlade mot varandra. Ett lag fick bo i vindskydd och det andra bodde i ett militärtält. Lägret blev mycket uppskattat. Det blev en succé och många som var med bad att det skulle bli ett nytt läger nästa år. 22 st var med och 22 st anmälde sig direkt till lägret 2020.

Wild Kids vänder sig till skolbarn i årskurserna 5-8 och är helt kostnadsfria för dem. Informationen om lägren har getts med lappar på skolan och via schoolsoft, och det har varit tillräckligt.

– Lägren kostar en hel del att genomföra. Det första året gick kommunen in med ett bidrag men även ICA och Lions har sponsrat våra läger, berättar Beatrice. Till lägren i somras visste vi att det skulle bli svårt med bidrag, men då hörde Rotary av sig och erbjöd sig att bidra. Villkoret var att lägret var öppet för alla i kommunen, Aneby Wild kids, och inte enbart för ungdomarna i Frinnaryd och Sunhult,

Det första lägret i somras, flyttades till Dagstorp nere vid sjön Söljen. Då fick vi hjälp av kommunen med ett par feriearbetande ungdomar och av elevcoacherna Gusse och Frida. De behövdes verkligen. Det händer mycket under några spännande lägerdagar med tävlingar som sätter känslorna i svall. Inte alla ungdomar är ju bra förlorare och inte alla domslut var så populära. Det andra lägret hölls uppe vid Bystugan och då hjälpte Byalaget till.

Vid sidan av tävlingarna var det aktiviteter nere vid sjön med bland annat bad och kanotpaddling. Beatrice och Evas hästar var med och badade också. Och så grillades det ute förstås. Det är viktigt med djur och natur. Särskilt djuren, det märks. Men en del ungdomar har heller aldrig varit ute i skogen och grillat. De har aldrig bara suttit och lyssnat på naturen eller en eld som sprakar - utan att pilla på sina telefoner.

Två tvådagars läger blev det och intresset var så stort att det kunde ha varit flera, men 48 barn fick i alla fall uppleva några härliga och spännande lägerdagar.

Ett glatt gäng med wild kids (och kanske lika vilda ledare) under förra sommarens läger i Sunhult.

– Det var dagar med mycket lek och mycket roligt, säger Beatrice och Eva.

Och nu finns det önskemål om ett sportlovsläger. Beatrice minns sina egna vinterläger med skridskoåkning och när man badade vak, och ser något liknande framför sig. Det är tufft att dra igång ytterligare ett läger samtidigt med allt arbete med Vintergården och arbetet som fritidsledare på Furulidsskolan.

– Men det behövs, säger Beatrice. Det är ett tufft klimat i skolan idag. Det finns ingen respekt längre. Beatrice träffar eleverna under rasterna och ser behovet av vettiga aktiviteter, när ungdomarna är lediga.

Och lägren verkar påverka eleverna positivt. Det är en annan sammanhållning när man har träffats privat, tävlat, haft roligt och bott i militärtält tillsammans.

– På torsdagarna har vi aktiviteter efter skolan, fortsätter Beatrice. Det finns ju ingen fritidsgård längre i Aneby. Det är bra att skolan jobbar aktivt med integration och lägren har blivit en del av det arbetet.

– Nästa sommar? Jo det måste bli ett läger – det hör till nu. Då får ungdomarna på Vintergården som förhoppningsvis bor där då, också vara med, slutar Beatrice.

/Text Staffan Hellgren Foto: Beatrice Stensson

SÅ VAR DET DÅ -

Företagen i Frinnaryd för ca 80 år sedan

Fredrik Starckenberg skickade oss en karta över de företag han kommer ihåg från 30-40 talet. I Sockenbladet 2000 beskrev Henry Sjöstrand företagen under samma tidsperiod. På nästa uppslag finns Fredriks Karta med register över företagen. Nedan återger vi ett utdrag av Henrys text med bilder.

Många Frinnarydsbor har säkert inte en aning om vilket differentierat näringsliv som präglade Frinnaryds tätort för bara några årtionden sedan.

Hur stort utbudet av varor och tjänster var på 30-, 40- och 50-talen, innan strukturrationalisering och centralisering till större tätorter och kommuncentra satte in på allvar, framgår tydligt av ett antal tidningsannonser från den tiden det begav sig, d.v.s. senare delen av 1940-talet och i vissa fall lite senare. När det gäller tågtrafiken så slutade persontågen att göra uppehåll på Frinnaryds station först 1973, så den förändringen ligger inte särskilt långt tillbaka i tiden.

Frinnarydsborna kunde faktiskt klara livets nödtröft helt och hållet på den egna bostadsorten, det tål att tänkas på idag!

Öster om järnvägen (med moderna gatunummer)

Sunhultsvägen

Nr 2 Roséns speceriaffär flyttade hit från Haga 1935; Nöjds skoaffär och Verner Larssons elektriska (fastigheten riven); Nr 5 Ericssons radio- och pappersaffär (senare Sparbanksfilial), i samma fastighet TranåsPostens lokalredaktion (fastigheten är nu riven); Nr 7 Nils Johanssons manufakturaffär; Frinnaryds Möbelindustri (Fastigheten finns ej kvar); Nr 21 Busstation och taxi; Paul Wilderots fiskaffär i Nr 6.

Vagngatan

Erik Malms, senare Elis Karlssons smidesverkstad (nu riven); Bröderna Johanssons snickerifabrik (nedbrunnen 1976).

Docklidsvägen

Vagnsvik (Nr 3 intill Hagatorget) med Ringebrants cykelverkstad (tidigare Bäcks sadelmakeri och Rosells slakteributik) och Hetteemarks/Wånex textilfabriksfilial; Nr 8 Elin Sjöströms modeaffär; Nr 10 Charlottendals kafé och konditori; Nr 14 Klas Johanssons skomakeri.

Solrosvägen

Nr 1 Konditori Solhem; mot järnvägen: Sollidens handels-trädgård (Fristedts).

Väster om järnvägen

Hullarydsvägen

Thure Svenssons reparationsverkstad och smedja (mittemot Bygdegården)

Lövgatan

Nr 2 Mejeriet med osttillverkning och svinuppfödning; Alfred Hults smedja (riven); Nr 6 Krukmakeriet (till 1940, nu rivet); Nr 5 Gustav Palmkvists mekaniska verkstad

Stationsgatan

Konsumaffären vid förutvarande torget (till 1966, nu rivet); Centrumfastigheten med Cajos manufakturaffär; strax bakom Centrum låg Vedtorget med Theodor Petterssons sågverk. Kiosken på höger sida mot stationen med Centralföreningens magasin strax intill, båda nu borta; längre bort mot stationen i Nr 5 fanns förut Fritzells järnaffär och rörfirma med stort magasin mot järnvägen; i Nr 7 (nu rivet) låg Sterners speceriaffär; Nr 11 Posten i den Tingerstenska fastigheten (tidigare också Industribankens lokal). Leksaksfabriken NV om stationen intill Idrottsplatsen.

Åbrovägen

Nr 5 Rosells slakteri och charkuteributik (flyttade hit från Docklidsvägen); Nr 9 Lundbergs garveri vid Svartån; Hallbergs lastbilsåkeri (eg. vid Långs gata, fastigheten är riven.)

Läderstigen

Nr 2 Björn Stenhammars tandläkarpraktik; Nöjds skomakeri (före 1945) i Nr 6.

På västra sidan om Svartån låg Frinnaryds Cementgjuteri (finns kvar) och Set Johanssons såg. I själva samhället verkade också ett par åkare med häst och vagn, dessutom ett par målerifirmor och någon lokal byggmästare. Distriktssköterskan hade sin mottagning på Sunhultsvägen 9 och tidigare hade det t.o.m. funnits läkarmottagning i samhället under en period.

Ringebrants Cykelaffär

Frinnaryds Möbelindustri

Här låg företagen i Frinnaryd på 30- 40 talet

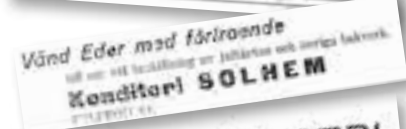
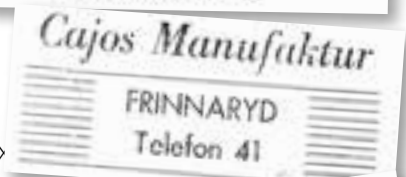

Förteckning över affärer och annan verksamhet i Frinaryd under 1930 och 40 talet

- 1 Garveri: Erik Lundberg
- 2 Trävaruhandlare: Frans Lång
- 3 Häståkeri: Axel Fransson, lastade järnvägsvagnar med trävaror
- 5 Smedja: Blom, Annas far
- 6 Skomakeri: Ernst Nöjd
- 7 Sjukkaselokal
- 8 G.W. Rosells Charkuteri: Rökeri och varubil
- 9 Sågverk: Aug. Göransson, Teodor Pettersson, Frans Lång
- 10 AB Fritzell: Järnvaror, byggnadsmaterial, jordbruksmaskiner, VVS
- 11 Speceriaffär: Josef Sterner
- 12 Poststation: Syskonen Tingersten
- 13 Järnvägsstation: 10 till 12 avgångar för persontrafik varje dag, godståg morgon o kväll, hämtning av vagnar. Otaliga Frinarydsbor har under ett hundratals år varit beroende av persontågen för att ta sig till sina arbeten i Tranås, Aneby och Nässjö m.fl. stationer.
- 14 Kiosk: Ellalisa Karlsson, flyttad från 4
- 15 Centrumhuset: Cajos C. Johansson, manufaktur och sybehör
August Göransson, Teodor Pettersson Trävaror
- 16 Konsum: förest. Göte Björklund
- 17 Mejeriet: Mjolk och ostförsäljning, förest. Gunnar Hedström
- 18 Krukmakeriet: Familjen Söderholm
- 19 Mek. verkstad: Gustav Palmqvist, Thure Svensson med söner
- 20 Smedja: Alfred Hult
- 21 Syfabrik: Hettebäck filial förest. Gösta Gustavsson
- 22 Cykelverkstad: David Ringebrandt, Sadelmakeri: Bäck
- 23 Herrskrädderi: Gustav och Ernst Lood
- 24 Herr och Damfrisör: Astrid och Axel Johansson
- 25 Solhems Café o Matservering: Bjursten, Judit Johansson Varubil
- 26 Handelsträdgård: Lifström, senare Gösta Fristedt
- 27 Lastbilsåkeri: Einar Svensson, Egon Hallberg
- 28 Lilla Brunnsgråden: Ernst Lundberg (svenskamerikan) lantbruk, Tax
- 29 Frörenseri: Gustav Palmqvist, senare Nils Oskarsson
- 30 Speceri och diversehandel: Gideon Rosén
- 31 Hattmodist: Elin Sjörström
- 32 Sömmerska: Hildur Watz
- 33 Fiskbil: Paul Wilderoth
- 34 Telefonstation: förest. Ebba Johansson
- 35 Skomakeri: Klas Johansson
- 36 Möbelfabrik: Axel o Sten Bergkvist
- 37 Beklädnadsaffär: Greta o Nils Johansson
- 38 Radio o Pappershandel: Nils Eriksson, Sparbanken en dag i veckan
- 39 Elaffär o Installationer: Verner o Rune Larsson
Skoaffär: Ernst Nöjd, flyttad från 6
- 40 Speceriaffär: Gideon Rosén, flyttad från 30
- 41 Smedja: Erik Malm
- 42 Snickerifabrik: Bröderna Johansson, Byggnadssnickerier
Möbelsnickeri: Edvin Magnusson
- 43 Brandstation: Brandbil och handsprutor, egen vattentäkt
- 44 Frisör: Harald Plahn
- 45 Charlottendals Café: Flera ägare genom åren.
- 46 Vedkap, ambulerande: Viktor Gustavsson
- 47 Taxi: Sven Jonsson
- 48 Häståkeri: Axel Hellgren, lastade järnvägsvagnar med cementvaror
från Frinaryds cementvarufabrik i Stockabäck
- 49 Leksaksfabriken, senare Norells möbler

Buss-Pelle, Petrus Karlsson körde daglig busslinje till Eksjö via Askeryd. Arvid Carlsén i Eksjö ägde bussbolaget. För byggnadsverksamhet fanns alla hantverkare som snickare, murare, målare samt El och VVS-installatör.

En mer omfattande översikt över näringslivet i samhället fram till 1950-talet finns att tillgå i boken *Från Svartebro till Socknamon* sid. 160-183.

Gårdsvägen

Generationsväxling i Frinnaryd

Det är med glädje jag numera ser föräldrar med barn och barnvagnar flera gånger om dagen på Frinnaryds gator. Likaså att det i vår förskola finns hela 26 barn i åldrarna 1-6 år. Våren 2021 lär det komma tre barn till. Hur kommer det sig? Vad är det som gör att flera barnfamiljer bestämt sig för att flytta till Frinnaryd?

Jag fick möjlighet att möta fyra familjer, alla tämligen nyinflyttade, som delade med sig av sina erfarenheter och tankar om att bo i Frinnaryd. Jag besökte också förskolan, en mycket betydelsefull institution. Det var därför viktigt att besöka förskolan och dess personal, som är en härlig blandning av både "veteraner" och nya.

Rektor Marie Axelsson med sin personal Susanne Andersson, Elizabeth Wallin-Orrer, Sofia Fagerström, Camilla Ernfridsson, Linda Carlsson och Alexandra Lundh - en blandning av behöriga förskolelärare och barnskötare - gör ett excellent arbete i de mycket fina och trivsamma, lokalerna i den f.d. skolan (där jag gick i sex år). Förskolan har två grupper, den ena för 1-3-åringar och den andra för 3-5-åringar. Inte bara själva byggnaden utan även gården och närheten till skogen gör sitt för att alla, både barn och personal, tycks trivas förträffligt. Förskolans kokerska/lokalvårdare är Carina Häretun.

Fyra barnfamiljer i samhället, alla tämligen nyinflyttade, har delat med sig av sina erfarenheter och tankar om att bo i Frinnaryd.

En av familjerna som lät mig komma för en pratstund är Emelie Makrill och Calle Arvidsson med sin drygt ettåriga dotter Lo samt hund på Sunhultsvägen, där de bott sedan 2017. Både Emelie och Calle är uppvuxna på landet i Vetlandatrakten och trivs i denna miljö även om service och mataffär inte finns direkt inpå knuten. Eftersom Emelie arbetar som för oss alla känd och uppskattad redaktör på Tranås Tidning i Tranås var valet av ett hus i Frinnaryd alldeles utmärkt. Calle med sitt arbete som brandskyddskontrollant är mer oberoende av var han bor så Frinnaryd passar även honom och de trivs bra. En stor fördel med Aneby kommun är enligt Emelie att den är så "förskoletät" med förskolor i alla sina tätorter. Emelie kan tänka sig att engagera sig inom föreningslivet – när tid finns för detta.

Amelia Lindqvist och Jon Odhammer med sonen Elis tre år, två katter, två marsvin, en kanin och snart även en hund bor på Åbrovägen, där de flyttade in sommaren 2018. Jon kommer ursprungligen från Arvika och Amelia från Linderås. Efter några år i Tranås bestämde sig familjen för att flytta ut på landet. Huset de nu bor i passar dem perfekt vad gäller både plats, storlek och pris. Familjen trivs mycket bra i Frinnaryd. Det är positivt att aktiviteter anordnas, exempelvis tipspromenader, loppis och tomtevandring. Båda kan tänka sig att med tiden – när den räcker till – engagera sig mer aktivt i föreningslivet. Båda arbetar i Tranås och behöver därför var sin bil. Om tågstopp funnes, skulle man kunna spara in en

Emelie Makrill och Lo

Jon Odhammer, Amelia Lindqvist och Elis

bil och samtidigt åka mer miljövänligt. Amelia nämner speciellt att hon önskar att rutschbanan på lekplatsen vid Bydegården kompletteras med en "överplats". En annan tanke och önskemål som hon har är att själv tillsammans med andra barnfamiljer bygga en egen lekplats.

Angelica och Johan Ferm bor sedan 1 september 2020 på Gärdesgatan tillsammans med sina tre barn Casper nio, Alfred sex och Melker tre år, en hund och två katter. Johan kommer från Högaskog och Angelica ursprungligen från Strömstadstrakten. De har bott ett antal år i Högaskog och känner till kommunen väl. Ett eget större hus i ett lagom stort samhälle hägrade och när huset på Gärdesgatan var till salu slog de till. Alla tre barnen går – liksom tidigare – i Sunhults skola respektive förskola. Alla trivs i Frinnaryd och tycker att utbudet i samhället är bra. Ett tågstopp vore dock fantastiskt! Lekplatsen på Gärdesgatan "kan bara bli bättre" enligt Angelica som bor granne med den. Angelica har en dröm om att öppna en affär i samhället med "allt möjligt". Numera jobbar Angelica i Hemtjänsten och Johan har egen elfirma. Om allt går väl kommer Angelica att utbilda sig till redovisningsekonom, en tvåårig kurs som startar efter nyår. Angelica vill gärna engagera sig ideellt i någon förening – när tiden räcker till.

Thérèse och Mattias Eriksson bor på Rosenvägen med dottern Alice 3,5 och sonen Ruben, 1 år, som föddes månaden efter familjen flyttade in i sitt hus i Frinnaryd i september 2019. Thérèse kommer ursprungligen från Jönköping och Mattias från Boden. Båda har varit bosatta på flera orter i landet, de senaste fem åren i Mjölby. Familjen bestämde sig 2019 att flytta ut på landet och sökte passande boende. Av en händelse hittade man "Essemarkshuset" i Frinnaryd som stämde väldigt väl överens med deras önskemål - glasveranda, stor trädgård, trivsamt. Man bestämde sig på mycket kort tid för att köpa huset som det var budgivning på. Thérèse hade före köpet informerat sig om Aneby kommun och er-

Angelica Ferm och Melker

farit att barnomsorg finns i samhället, att fiber finns indraget i huset (oerhört viktigt för båda) och att samhället verkar trivsamt. Väl på plats har hon läst båda frinnarydsböckerna "Från Svartebro till Socknamon" och "Frinnaryd i Småland" av f.d. frinnarydsbon Henrik Sjöström. Något som var nödvändigt för Thérèse var att ta körkort innan Frinnaryd blev bostadsort för familjen. Detta klarade hon av på rekordtid. Efter drygt ett år har man inte ångrat flytten. Förskolan fungerar bra för Alice. Thérèse och Mattias är båda föräldralediga med Ruben; de delar lika och jobbar båda. Positivt i samhället är dess aktiva föreningar och Thérèse har redan valts in i Samhällsföreningens styrelse som suppleant.

Mattias har sitt arbete som präst inom Tranås pastorat som ansvarig för församlingarna i Linderås och Adelöv. Thérèse jobbar inom sjukvården i Eksjö. Hennes huvudsakliga sysselsättning är dock som flitigt anlitad beteendevetare med föreläsningar och utbildningar – som pga corona enbart kan ske digitalt i nuläget. Tyvärr går allting på sparlåga för tillfället men hon hoppas på förändring under nästa år. Det är positivt att det finns lekplatser även om de gärna får ha fler redskap.

Gemensamt för alla är att man trivs mycket bra i sina hus och i samhället. Man är glad åt våra föreningar som erbjuder ett flertal aktiviteter att delta i. (Frinnaryd har i många år varit känt för sitt livfulla föreningsliv.) Man är av den åsikten att det är förhållandevis lätt att "komma in" i samhället, vilket säkert underlättas av alla föreningar som välkomnar nya aktiva medlemmar.

Bidragande orsaker till att man fastnade för Frinnaryd är förskolan, att husen har fiber, lugnet och närheten till fin natur med elljusspår. Tågstopp skulle göra Frinnaryd ännu attraktivare.

Sammanfattningsvis vågar jag påstå att Frinnaryd är ett fint samhälle att bo i – både för barn, unga och äldre.

/Birgitta Kellner, text och foto.

Matthias och Thérèse Eriksson med Ruben och Alice

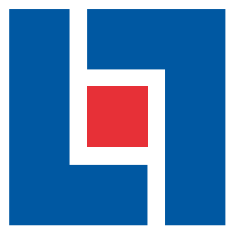

MIDROC

www.midrocelectro.se

EL – STYR – PROCESS – SOL – ENERGITJÄNSTER - OVK

Johan Råsberg 070-345 14 99, Dan Johansson 072-503 82 76, Johan Pauli 072-503 83 65

Länsförsäkringar Jönköping

Närserv.kontor, Aneby
Tel. 0380-411 90

Stig-Göran Hyltbring
Tel. 070-69 25 288

Christine Nord
Tel. 070-36 79 470

Sundhults

Entreprenad & Skogsvård AB

Ring!

0703-697665

- Grävning
- Trädfällning
- Skogsvård

Br. Hyltbrings
Alltjänst

Hyltan, Aneby | 070-207 66 79

**Nu blir vi en ännu
mer förstående verkstad.**

Med du blir fortsättningsvis omhändertagen av samma
personal. Och allt vi redan känner varandra gör att vi
snabbt och enkelt kan hjälpa dig med det du behöver.

Vi förstår bilar. Vi förstår dig.

- Däck, väckhotell
- AC-certifierad
- Hjälmtjänst
- Sjäcker bilprovningens Zor
- Benser och reparerar alla bilmärken
- Maskinåpning autoshaffador
- Tjänstgaranti
- Ruffstelen
- Assistansförsäkring här, inget vid service
- Färsäkningsarbeten

Hyllaryds Bilservice AB
070-22070 | info@hbs.se | meca.se
Hyllarydsvägen 24 50-118 00

Hybils-
garantin
gäller alltid

M=CA

Gårdsbutik & Ostkakscafé
 Ost, ostkakor, sylt m.m. Prova Brostorps
 ostpaj eller ostbricka i kaféet. (Måste förbeställas)
 Öppetider se hemsida eller ring oss gärna
 om du har vägarna förbi.

Öppet året runt
 för bokade grupper.

Brostorps Gärd i Ydre
 0140-430 54 - ostkaka.com

”
 Jag vill vara
 ett tryggt
 stöd i en
 svår situation.
 Kenneth Nilsson
 Tranås

Välkommen
 till din lokala
 begravningsbyrå
 Tel. 0140-105 05

FONUS

**En lokal för dig?
 Frinnaryds Bygdegård**

**Möjligheternas hus:
 Bygdegården
 hyrs ut till olika ändamål**

T.ex. Bröllop, dans och sammanträden.
 Har Du speciella önskemål försöker vi även lösa dessa.
 För bokning och närmare information kontakta
 Birgitta Kellner tel: 070-382 03 54
 info@frinnarydsbygdegard.se
 www.frinnarydsbygdegard.se

KANONADEN

ENTREPRENAD

Bockängsgatan 2, 571 38 Nässjö
Tel. Nässjö 0380 - 555 250 Tranås 0140 - 12101

**Bosses
 Elteknik**

Lövgatan 1
 578 74 Frinnaryd
 Tel. 0140-20012
 070-587 28 39

**Elinstallationer
 Ljud och ljus**
 Nyinstallationer, Reparationer av
 Bostads-, Industri-
 och Lantgårdsinstallationer

- Flygfoto
- Digitalisering
 av smalfilm &
 VHS-band

S_WH Layout

0730-846986
 info@swhlayout.se www.swhlayout.se

SAMTAL MED FRINNARYDSPROFIL

Arne Gustavsson är en pigg 89-åring som fyller 90 år 4 juni 2020. Jag blev inbjuden till hans lägenhet i Tranås på norr.

När Arne tackade ja till ett samtal med mig blev jag mycket glad. Jag har alltsedan skoltiden tyckt mycket om min lärare i sjätteklassen som på ett föredömligt sätt förberedde mig och mina kamrater på vad som väntade oss när vi skulle gå vidare till realskolestudier i Tranås.

Arne föddes på gården Kolshult ca en mil utanför Tranås. Familjen bestod, förutom föräldrarna, av tre pojkar och två flickor. Arne var mittenbarnet. Han cyklade till skolan i Tranås där han tog realexamen på Centralskolan när han var 17 år. Han bestämde sig för fortsatta studier på Lärarseminariet i

Linköping, där han efter fyra år tog examen 1951.

Innan han hann börja utöva sitt yrke som lärare kallades han in till militärtjänstgöring på A6 i Linköping. På våren 1952 vikarierade han som lärare i Kroxås i Norra Sandsjö där han hösten 1952 fick anställning som lärare i Möcklamos skola. Han stannade i Norra Sandsjö ända fram till 1959 då han fick anställning som lärare på Frinnaryds folkskola. Hans första klass var ”min” klass. Arne blev genast ”godkänd” av oss elever och var en mycket omtyckt lärare under ett antal år i Frinnaryd. Mellan 1973 och 1976 var han studierektor i Aneby och därefter gick han vidare till Tranås, där han var rektor fram till sin pension 1993.

Sin fru Annmarie träffade Arne vid en föreningskväll i Tranås. De fattade snabbt tycke för varandra. Hela 59 år hade de varit gifta när Annmarie gick bort pga sjukdom 2014.

I Frinnaryd bodde Arne, Annmarie och deras två pojkar i Lärarbo-staden och därefter i Tunet. I samband med den nya befattningen i Tranås flyttade familjen dit, där de byggde sitt första hus. Redan efter ett par år valde de dock att flytta tillbaka till Frinnaryd där de byggde sitt andra hus och där Arne bodde fram till för ett par år sedan.

Ett intresse som Arne haft sedan barnsben är idrott och då framförallt fotbollen. Han började redan som liten pojke att spela fotboll i TAIFs

pojklag och denna idrott fortsatte Arne att spela aktivt fram till han var cirka 35 år gammal. Men han lämnade inte idrotten för det. Han var en oerhört engagerad ordförande i FIF under flera år och lade ner mycket arbete i föreningen. Han tog över ordförandeskapet efter frinnarydsprästen Evert Axman.

Fotbollen hade legat på sparlåga en tid men tack vare bl.a. Arne fick man ihop ett lag och under många år fanns lag för alla åldrar, både pojkar och flickor, damer och herrar. Fotbollen är fortfarande en aktiv del i Frinnaryds Idrottsförening FIF.

Arnes intresse för samhällsutveckling och politik var också starkt. Han var del av kommunfullmäktige i först Bredestads och därefter Aneby kommun. Specialintresset var av naturliga skäl skolfrågor och under många år satt Arne i Skolstyrelsen (kommunalnämnd).

1969 var ett speciellt år för Frinnaryd och därmed också Arne. Frinnaryd valdes ut att bli orten för Aftonbladets Antirökkampanj och vem passade bäst till "General" för aktiviteten i Frinnaryd om inte Arne. Det var en hektisk men intressant period i hans liv och han var kontaktperson till alla involverade, från Aftonbladets redaktörer och frinnarydsborna till professorn vid GIH, Bengt Saltin, som sammanställde resultaten av de konditionstester som Arne genomförde på många av de personer som valt att anmäla sig till att sluta röka. 50-årsjubileet firades i Frinnaryds bygdegård precis på 50-årsdagen 16 november 2019.

Arne har aldrig framhävt sig själv i någon form men faktum är att han har spelat en betydande roll för Frinnaryd och dess invånare under alla år han varit aktiv på både det ena och det andra sättet i socknen.

Arne, tack för att jag fick komma och prata med dig!

/Birgitta Kellner, text och foto.

I Kolshult, väster om Tranås, växte Arne upp. Bilden och informationen är hämtad ur Svenska Gods och Gårdar 1952-1954.

Kolshult, Västergården

Postadr.: Tranås. Tel. 10 Fårabo.
 Areal: Total 27 har, därav 9 åker, 18 skogs- o. betesmark. Tax.-v. 17.000.
 Jordart: Mulljord på alvbotten. Skogsbest.: Barr- o. lövskog. Manbyggn. uppf. för ca 100 år sedan. Ekonomibyggn. uppf. 1885. 2 hästar, 8 kor, 4 ungdjur, 4 svin, 25 höns. Gården kom till släkten i början av 1800-talet.
 Äg.: F. David Gustavsson f. 25/8 1895. Son till G. Johansson o. h. h. Amanda f. Johansson. Gift med Elsa f. Karlsson. Barn: Margit, Harry, Arne, Lennart, Ingbritt.

Lag bild på Frinnaryds IF:s fotbollslag tagen kanske någon gång på 60-talet. Arne är tvåan från höger i den översta raden.

Aftonbladets antirökkampanj i Frinnaryd röntte stor uppmärksamhet. Arne Gustavsson var kampanjgeneral och Thore Skogman var en av flera celebriteter som var där. Mittuppslaget fanns i Aftonbladet.

Tapetglädjen i Isaryd

*Tapetglädje : På väggarna förr och nu
David Miller, Catharina Miller
Utgiven November 2020 på Votum
förlag och finns även att köpa på bl.a.
Adlibris och Bokus.*

*Tur att Mormor slipper se dagens
version av sin älskade trädgård*

Släkten Lindblad har funnits på Norra Isaryd i 150 år. Själva är jag nästintill född där. Mor Inger fick kasta sig i Frinnaryds enda taxi för att hinna bli körd till BB i Nässjö. Så Isaryd ingår i mitt DNA. Där har mina syskon och jag lekt, hoppat i hö, gallrat rovor, arrangerat olympiad, cyklat till simskolan, konfirmerats, umgåtts med släkten och begravt våra kära. Och där har våra egna barn och barnbarn fått tillbringa sommarlovet.

Tillsammans med min man, David, har jag dokumenterat livet på Isaryd för ett lite udda kulturprojekt: tapeter.

I vår bok Tapetglädje – på väggarna förr och nu figurerar inte bara Isaryd, utan flera andra hus i trakten: Öringe, Bänarp, Wrangsjö, Knutstorp, Broarps gästgiveri och Tingshuset & Häktet i Hullaryd. I boken har till och med rosentapeten på Hullaryds nu nedlagda kafé bevarats för eftervärlden. Lite längre bort har vi Degla, och i Grännatrakten släktgården Lyckås.

I vår jakt på tapeter har vi farit land och rike runt, från Skåne ända upp till Härjedalen. Mitt andra hemland, England, har också fått visa upp sina väggar. Grannens William Morris-tapeter och den store mannen själv finns med i boken, liksom Walter Scott och hans stolthet, den kinesiska blomstertapeten. För att inte tala om gyllenlädertapeten på "Downton Abbey", som i verkligheten heter Highclere Castle.

Men åter till vårt älskade Isaryd. Så här presenteras tapeterna och deras ägare i boken:

Tredje generationens tapeter

Faster Ebba är på besök i sitt föräldrahem, Isaryds gård, söder om Tranås. Tänk att en tiobarnsfamilj plus piga hade fått plats i huset! Fast när sista sonen Lindblad föddes var förstas äldsta

dottern gift. Det blev Morfar som tog över gården efter sina föräldrar, men tyvärr lockades inget av hans egna barn av bondelivet. Efter hans för tidiga bortgång behöll de tre syskonen ändå gården, som arrenderats ut. Isaryd blev vår släktgård.

På ett tidigare foto är inredningen präglad av den mörka nyrenässansstilen med tunga ekmöbler. Nu har förmaket fått en handgjord vit möbel och en ny tapet med rosa blommor mot grön bakgrund och en tunn guldrand. Och bård, förstås. När vi letade efter gamla tapeter på vinden hittade vi en bit. Vilken fröjd! Till nästa byte valde min mor en rosa

tapet av okänd härkomst. Fuktfläckar var säkert skälet till omtapetseringen, men hon avstod klokt nog från att låta sin smak för allt som var "modernt" styra valet.

Till salen valde Mor på senare tid ett nytryck av tapeten Drottningholm, från Gustav III:s Slottsteater som invigdes 1766. Min barndoms salstapet minns jag märkligt nog inte alls, trots att jag suttit i soffan och väntat på tomten i minst tjugo år. Hursomhelst så har rummet fått ett välkommet lyft av Drottningholm. Med sina blomsterrankor utgör den en fin stämningssättare med koppling till trädgården utanför, och hagen med betande kor. Jag hoppas att Boråstapeter kommer att fortsätta med den (den ingår i deras Anno-serie) så att vi slipper byta mönster. För nu har vi fuktfläckar igen, från ett läckande element.

På 50-talet målades det hejvilt i Sverige. Påhejad av Povel Ramels parhäst Martin Ljung i filmreklamen "Det

Förmakstapeten hade en tidsenlig bård. Fotot är taget omkring 1925.

Förmaket idag Kontoret

är fult att inte måla” gav sig Mor på inte bara gamla kakburkar och flagnade zinkbrickor, utan hela väggar. För tänk så snyggt det blev! Och billigt! Hon rockade loss i sovrummen med en färgsprakande van Gogh-palet, medan Moster Lena målade pigkammaren i boudoirrött. (Mormor skulle INTE ha godkänt den.) Nu när de båda är borta, har färgskalan återgått till mildare toner i sovrummen. Men till kontoret, där Morfar skött gårdens affärer, med rökskåp och bössor bakom ryggen, har vi behållit deras val: modetapen säckväv och medaljongtapeten som dolde kassaskåpets dörr. Herrumskaraktären känns fortfarande bra, men jaktgevären har överlämnats till polisen.

Väggarna i den gamla mangårdsbyggnaden från 1860-talet har, liksom golv och tak, inte fått den kärleksfulla omsorg de förtjänar. Alla vill vi sitta på verandan och dricka vin, men ingen vill kitta fönster. Våra förhoppningar ställs till Isaryds sjätte generation: Nu är det snart deras ansvar att förvalta vårt kulturarv – och åtgärda de tre föregående generationernas värsta misstag! Som belöning får de en plats på jorden, där ”släkten följa släktens gång”. Vissa krav måste dock uppfyllas: Ängsblommor ska sättas på familjegraven före helgsmålsringningen (då gården ska vara krattad!) och gravljus ska vara tänt till allhelgonahelgenCath

/Catharina Miller

Catharina Miller är dotter till Inger och Jösse Broström, som vilar i Lindbladiska familjegraven på Frinnaryds kyrkogård

Fragment av den gamla förmakstapeten

I en sockerlåda på vinden hittades det här vackra tapetfragmentet.

Salen med tapeten Drottningholm

Hans -Åke flyttar bopålararna

Hans-Åke Björklund är ett välkänt namn och en profil i vår kommun. Med tanke på att Hans-Åke avsåg sig fortsatt ordförandeskap i Frinnaryds Hembygdsförening efter 13 år - varav sju år som ordförande - och att han dessutom under hösten 2020 lämnade vår bygd, är det verkligen hög tid att göra ett reportage om denna person.

Hans-Åke är en ”riktig” Frinnarydson, född i Brinkan i familjen Johansson, som förutom far och mor bestod av fem söner, varav Hans-Åke är den äldste.

Efter sexårig skolgång i Frinnaryd gick han treårig realskola i Tranås och därefter en ettårig handelsutbildning i samma stad. Redan innan han tog examen blev han erbjuden ett arbete hos Hags i Aneby, där han stannade i fem år. Månadslönen var 600:- kronor. Med delar av den första löningen köpte han en skivspelare inkl. skiva som han skänkte sin mor. Gissa om hon blev glad!

Han fortsatte sin jobbarbana på Tranås Skinnberederi, där han stannade ända till 1989 då bolaget försattes i konkurs.

1970 gifte sig Hans-Åke med sin Kerstin, som ursprungligen kommer från Stockholm men flera somrar och mer därtill bodde i Hult/Lommaryd. I samband med giftermålet fick paret tag

på en lägenhet i Tranås på 43 m² för 186:- i månaden. Där bodde de fram till 1974, då de flyttade till Målen mellan Frinnaryd och Linderås. Här har de bott sedan dess men nu är det alltså snart dags att flytta igen – denna gång till Habo – närmare barn och barnbarn.

1989 blev Hans-Åke erbjuden ett arbete på Kronobergsmissionen, där han en längre tid redan hade arbetat ideellt. Han blev bl.a. ansvarig för datoriseringen och skapandet av en ny organisation inom företaget. Här stannade Hans-Åke till sin pensionering 2013. Tre gårdar tillhör Kronobergsmissionen; förutom Ralingsåsgården ingår en gård i Hillerstorp och en i Blekinge. Det blev ca 50 sammanträden per år inom organisationen och därmed många resor.

Även om Hans-Åke sedan flera år arbetat ideellt inom både Kronobergsmissionen och Docklidkyrkan i Frinnaryd blev det nu som han utökade sitt ideella, icke avlönade engagemang rejält.

Han var ersättare till Göran Engström som ledamot inom Hembygdsförbundet i Jönköpings Län och blev efter Görans bortgång ordinarie styrelseledamot som kassör.

2007 ingick han i styrelsen i Frinnaryds Hembygdsförening och var dess ordförande i sju år.

”Mejeriet” (som var mejeri mellan 1920 och 1968), fristående förening med Secondhand-butik i Aneby, engagerade Hans-Åke 2009 som kassör ”tills dess att annan kassör hittas” och det har han hållit på med sedan dess – helt ideellt. Han gjorde sitt sista pass den 17 oktober 2020.

Hans-Åke hade uppdrag hos Gideoniternas förbundsstyrelse under sju år under 2000-talet.

I Frinnaryds Bygdegårdsförening var han lotteriansvarig i tre års tid. Förutom det blev det många frivilliga timmar i olika sammanhang i samma förening.

Hans-Åke har varit revisor i Frinnaryds Skytteförening, Filadelfiaförsamlingen i Aneby och IOGT-NTO Tranås under flera år.

Hans-Åke var ordförande i Samkristna rådet i Frinnaryd under fyra år.

Hans-Åke avtackas efter 7 år som ordförande i Frinnaryds Hembygdsförening, vid årsmötet i Hembygdsgården i Sunhultsbrunn.

Några projekt inom hembygdsrörelsen i Frinnaryd är värda att nämnas:

Han var initiativtagare och projektledare för framtagning av historiken hos samtliga hus i Frinnaryds och Sunhults samhällen och projektgrupperna blev precis bli klara med detta gedigna arbete före Hans-Åkes flytt.

Något som Hans-Åke gärna tänker tillbaka på är de hämtningar av möbler och andra föremål som gjorts hos många i trakten, saker som skänktes till föreningens årliga Loppis. De resulterade ofta i intressanta samtal med många personer.

Det är en gedigen lista på engagemang om Hans-Åke har hunnit med och han kommer att saknas av många, både

som person och som engagerad i föreningarna.

Trots sitt stora samhällsintresse har Hans-Åke dock aldrig blivit någon politiker. Det har sina skäl. Hans bostad ligger precis på gränsen till Aneby i Tranås kommun. Han har dock alltid varit engagerad i Aneby kommun, där han inte har kunnat väljas in. Tranås kommun har däremot aldrig varit något alternativ.

Det ideella engagemang som Hans-Åke har haft och fortfarande har, har med säkerhet berikat hans liv, inte minst vad gäller alla sociala kontakter som skapats under tiden i vår socken. – Hans-Åke, du kommer att saknas av många.

Den 1 november gick flyttlasset till Habo och nya utmaningar. Både Hans-Åke och Kerstin gläder sig åt att komma närmare sina två barn och deras familjer med fyra barnbarn. Deras två katter följde också med flyttlasset.

Förutom alla ideella engagemang har Hans-Åke ända sedan 1970-talet sysslat med släktforskning, ett intresse han nu kan ägna mer tid åt.

Om jag känner Hans-Åke rätt så kommer han säkert att bli engagerad i sin nya hemort i olika ideella sammanhang.

Lycka till i den nya fasen av ditt liv!

/Birgitta Kellner

Foto: Staffan Hellgren

- Markentreprenad
- Fastighetskötsel/service
- Renovering
- Maskinuthyrning
- Uthyrning lägenheter

Tel. kontoret 070 322 86 78 info@agresalltjanst.se www.agresalltjanst.se

070-336 25 22
www.htrad.se

TRÄDFÄLLNING • BESKÄRNING
RÖJNING • TRÄDGÅRDSARBETE

JFS ELTEKNIK

Din lokala
elinstallatör

Tel. 010-33 33 550
jfseltechnik.se

— ÖstSvensk —
Miljöisolering

- Isolerar med cellulosa och träfiber
- Säljer tätskikt med systemgaranti
- Säljer produkter från:

HUNTON
Av naturen. För naturen.

Prisexempel:
HUNTON 45 mm 37 kr/kvm
Lösull vind 200 mm installerat från 100 kr/kvm

För priser och information - gå in på:
www.ostsvenskmiljoisolering.se
Eller ring:
070 6796679

BYGG
& MARK
HÖGLANDET

Din lokala Byggentreprenör
NYBYGGNATIONER • RENOVERINGAR

Kontor 0140-200 68
Tomas Axelsson 070-320 33 00
Ulf Holgersson 070-210 37 11

FRINNARYDS HEMBYGDSFÖRENINGENS STIPENDIER

Hembygdsföreningen har beslutat att inrätta stipendier avseende två kategorier. Stipendiepengarna är skattefria och disponeras fritt av stipendiaten. En av Hembygdsföreningens styrelse utsedd Stipendiekommitté tar emot förslag/ansökningar under hela året, men senast den sista oktober. Kommittén lämnar förslag till styrelsen som utser stipendiaterna i slutet av året. Styrelsens beslut kan inte överklagas.

De två kategorierna är:

Ungdom

**Uppmuntran av barns och ungdomars aktiviteter till gagn för hembygden.
Övre åldersgräns för stipendiet är 25 år.**

Eldsjal

**Uppmuntran till någon som visat engagemang som haft stor betydelse för andra i vår socken.
Detta stipendium har ingen övre åldersgräns.**

De första stipendierna avser 2021 och kommer att delas ut vid en av föreningens aktiviteter 2022.

Välkomna att lämna förslag på stipendiater.

Stipendiaterna måste ha anknytning till Frinnaryds socken.

Glöm inte att ange vilken kategori som avses.

Skicka in era förslag till stipendiat@frinnarydshembygd.se

Honung
från egen Bigård
i Sunhultsbrunn

Magnus Ljunggren
Gamla vägen 20
070-55-212-56

Hemleverans
kan ordnas!

Året med Hembygdsföreningen

Året som gick blev nog uppochner för många av oss. Coronapandemin ställde till det för oss alla. I takt med att viruset bredde ut sig över världen ökade både statliga restriktioner och det egna ansvaret för att hejda smittspridningen. För Hembygdsföreningens del blev det till slut omöjligt att överhuvud taget anordna aktiviteter inomhus i våra ganska små lokaler.

Detta påverkade föreningens verksamhet då logmötet, brasafton, ystet och julmarknaden fick ställas in. Inte heller loppmarknaden kunde genomföras, eftersom den gemytliga trängsel som är omöjlig att undvika på en loppis, innebar för stora smittorisker.

Några utomhus-aktiviteter genomfördes dock. Torpvandringen i maj blev av, liksom kyrkogårdsvandringen. Om torpvandringen kan ni läsa på nästa sida.

Kyrkogårdsvandringen, på Frinnaryds kyrkogård, genomfördes en solig torsdagskväll i juni.

17 deltagare fick i det vackra vädret höra Hans-Åke Björklund berätta om de personer som vilar i den nordöstra delen av kyrkogården. En del händelser ur livet kunde ges information om innan det var dags att gå in i kyrkan och lyssna till levande musik förmedlad av kantor Pierre Jakobsson och tankar av diakon Christina Antonsson. Kvällen avslutades i församlingshemmet där kaffe och tilltugg intogs.

I maj fagades ängen i Majmålen och slåtter blev det också även om den fick avslutas i all hast. Ett tio-tal personer deltog men det tilltagande regnet gjorde att det var trevligare, och framför allt torrare, att avnjuta ostkaka, jordgubbar och kaffe, på logen.

/Staffan Hellgren, text och foto

Fagning i Majmålen. Harald Runnerstad, Lars-Åke Davidsson och Rune Andersson diskuterar trädbeskärning.

Kyrkogårdsvandring på Frinnaryds Kyrkogård. Bilden nedan: Slåtter i Majmålen

Torpvandring kring Sunhult

Ett 15-tal deltagare ifrån Frinnaryds Hembygdsförening deltog i lördagens torpvandring.

Starten skedde i **Vallstorp** söder om Sunhult där Hans-Åke Björklund kunde berätta om soldattorpets innevånare under gången tid.

Därefter begav man sig norrut och såg var missionshuset låg under åren 1872 -1898 innan det flyttades till Sunhultsbrunn. Det första **missionshuset i Vallstorp** var tillkommet som predikolokal för Östra missionsföreningen. I den södra delen av Vallstorp ligger grunden kvar efter **Betaniakapellet** som fanns här under åren 1896-1960 varefter det också byggdes ett nytt Betania mitt inne i samhället.

Truppen förflyttades därefter till Södra Sunhult där resterna efter **backstugan Torastugan** besågs. Den existerade redan i 1790 års husförhörslängd. 1817 var den bebodd av soldaten Johan Snäll. Därefter försvinner spåren i kyrkboken, men stugan är nämnd i ett sockenstämmoprotokoll på 1850-talet. År 1790 bodde här soldaten Abraham Sturck, född 1760.

I Södra Sunhult ligger också resterna efter **backstugan Sundsholm** som kom till 1871 då soldaten Johan Fredrik Sund blev gratialist, dvs han fick pension (gratial) från Vadstena krigsmanshuskassa. Sundsholm blev en kortlivad bostad. Torpet försvann nämligen redan 1889 då gratialisten Sund avled. Fram till 1887 bodde där också Anders Gustaf Sandén med hustru och 2 barn.

Så var det dags att resa någon kilometer söderut där **backstugan Åsen** under Sjöfall låg en gång i tiden. Stugan existerade redan 1790. Siste invånaren

i Åsen var Johannes Samuelsson, född 1801 i Frinnaryd, död 1881 och hans hustru Juliana Larsdotter, född 1798 i Frinnaryd. Den sistnämnda flyttade till fattighuset 1883. Därefter borttogs stugan.

Förflyttning skedde därefter till **backstugan i Kornås** där inget finns kvar eftersom stugan brann ner redan 1869. Däremot besåg vi torpets stensatta vattenkälla där man hämtade vatten. Den finns kvar än idag och ligger i skogen nedanför torpet. Torpet fanns redan på 1790-talet. Det var när det brann ner bebott av änkan Stina Maja Andersdotter, född 1808 i Linderås och hennes dotter Matilda, född 1847.

Så var det dags för kaffekorgen som denna dag intogs inne i värmen i Allianskyrkan innan torpvandringen avslutades vid **backstugan Hagalund** väster om samhället som var bebodd ända fram till 1945 innan den flyttades till Hullaryd. Hagalund var en backstuga och förpantningslägenhet (lämnad som pant, intecknad) under Bränna

Namnet Hagalund nämns redan 1816 i kyrkboken. Dessutom finns år 1790 en backstuga med namnet Hallestuga som kan vara identisk med Hagalund. Hagalund stod kvar till 1939, flyttades då till Hullaryd (pris 300 kr). Huset användes på slutet som tillfällig personalbostad för anställda vid Vintergården. Siste torparen i Hagalund hette Albin Karlsson.

/Hans-Åke Björklund

Foto Staffan Hellgren

*** Informationen om de torp som besöktes är hämtad ur Henry Sjöstrands bok "Torp och backstugor i Frinnaryds Socken".

På Trappan till kapellet i Vallstorp

Källan i Kornås

Frinnaryds Hembygdsförening beslutade vid det första styrelsemötet 2018 att ta fram en historik för varje fastighet i Frinnaryd och Sunhult.

I varje Sockenblad kommer vi att presentera en eller flera fastigheter. I det här numret presenteras en fastighet i Södra Sunhult.

Historik

Josef Evert* Göte Andersson (f. 1923-07-24 i Säby d. 2014-09-01 på Piratens gata, Tranås) gift 1949-09-28 med **Margit* Ebba Regina Andersson** (f. 1923-09-07 i Säby d. 2017-02-22 i Lundarp, Säby).

Svea Andersson (f. i Säby).

Småskollärare **Ruth* Anna f. Dolk gift Wilhelmsson** (f. 1891-12-23 i Frinnaryd d. 1967-01-12 här) Inflyttad från Hestra, Åsenhöga och bodde här från 1954. Gift med **Johan Malkolm Wilhelmsson** (f. 1884-04-03 i Åsenhöga d. 1951-10-19 i Åsenhöga).

Bengt* Emanuel Sunbring (f. 1921-03-17 i Norra Sunhult d. 2014-09-16 i Antuna, Aneby) gift 1954-08-28 med **Vera* Laura Kristina** (f. 1924-01-15 i Bredestad d. 2020-04-27 på Antuna, Aneby) var hyresgäster från 1955 till 1966.

Dottern **Britt* Gertrud Kristina Sunbring** (f. 1957-10-21 här).

Utflyttad till Gärdesvägen 40, Gränna. Boende 2020 på Skogsgatan 39 H, Aneby.

Dottern **Karin* Vera Sofia Sunbring** (f. 1966-04-12 här).

Utflyttad till Ystadsgatan 43, Malmö (M) gift med **Kjell Thomas* Hellström** (f. 1967-04-18 i Falu Kristine (W)). Boende 2020 på Prästagarvägen 37, Vellinge (M).

Sundsborg

Frinnarydsvägen 7

Södra Sunhult 3:79

Familjen utflyttade 1967 till nybyggt hus på Gamla Vägen 21, Sunhultsbrunn.

Rörmontör **Karl-Gerhard* Torsten Ramde** (f. 1939-01-24 i Jönköping Sofia) gift 1962-06-16 med **Ulla* Helena Ingegärd** (f. 1943-09-25 i Jönköping Sofia). De köpte villan 1967 och inflyttade från Tallhyddan, Tranåsvägen 17, Sunhultsbrunn och bodde här till 2007 då de flyttade till Bygatan 33 D, Sunhultsbrunn.

Dottern **Gun Anna Helena* Ramde** (f. 1963-03-26 i Tallhyddan, Tranåsvägen 17, Sunhultsbrunn) gift med **Claes* Ingemar Helgesson** (f. 1966-08-29 i Kinna (P)). Boende 2020 på Nyaby 2, Eksjö.

Sonen **Karl Fredrik* Stefan Ramde** (f. 1965-12-18 i Tallhyddan, Tranåsvägen 17, Sunhultsbrunn) gift 1988-08-06 med **Gunilla Birgitta** (f. 1967-11-12 i Adelöv). Boende 2020 på Hotellvägen 12 M, Ängelholm (L). Dottern **Ulla Annica* Maria Ramde** (f. 1969-02-26 här) sambo med **Hans Johan* Lindfors** (f. 1957-11-06 i Torpa (E)). Boende 2020 på Pilgatan 17, Eksjö.

V V S montör **Lars* Anders Blom** (f. 1964-06-14 i Linderås) sambo med **Monika* Elisabeth Dahlin** (f. 1961-04-22 i Torpa (E)). Lars inflyttad 2008 från Linderås och Monika inflyttad 2018. De bor här tillsammans med dottern.